

HANDLAGGARE

Mette Lindahl

PROJEKT BETECKNING

DATUM

1991-05-02

ERT DATUM

1991-02-21

DOSSIÉ/DIARIENR

B511-1107/91

ER BETECKNING

727-1060-91

→ Länsstyrelsen i Jönköpings län
551 86 Jönköping

**Ang överklagat brandsynföreläggande; Hok 2:161,
Vaggeryds kommun. Räddningsnämndens dnr 1/91.**

Efter brandsyn på fastigheten Hok 2:161, Hooks Herrgård, har föreläggande med stöd av 56 § första stycket räddningstjänstlagen meddelats Brålanda Motell AB av räddningsnämnden i Vaggeryds kommun.

Av totalt nio punkter har sex överklagats av innehavaren Hooks Herrgård som är ett dotterbolag till ägaren Brålanda Motell AB. Klaganden vill att länsstyrelsen nogga prövar de överklagade punkterna.

Länsstyrelsen har överlämnat ärendet till räddningsverket för yttrande. Verket har besökt platsen tillsammans med företrädare för länsstyrelsen, räddningsnämnden och Hooks Herrgård.

Byggnadsbeskrivning mm

Anläggningen består av ett flertal byggnader med en huvudbyggnad, herrgården. Hooks Herrgård har enligt klaganden bedrivit hotellverksamhet här sedan 1923. Det är gamla kulturskyddade byggnader och huvudbyggnaden inrymmer bl a hotell, restaurang och sällskapsdelar.

I byggnaden inryms olika verksamheter och många människor kan samtidigt väntas vistas här. Det finns vissa brister sett från brandskyddsynpunkt samtidigt som räddningstjänstens insatstid överstiger tio minuter. För att kompensera detta behövs i en sådan anläggning vissa brandtekniska installationer så att utrymningstryggheten, utan räddningstjänstens hjälp i första skedet, kan säkerställas. Vid alla om- och tillbyggnader under åren har berörda myndigheter hörts. Eftersom byggnaderna är kulturskyddade har länsantikvarie och kultur nämnd varit med i diskussioner kring förändringar.

Överklagandet gäller punkterna 1,2,5,6,7, och 9 i föreläggandet.

Ang punkten 1 har från räddningsnämnden sagts att för att möjliggöra en snabb brandsläckning skall över fritösgrytan i klubbhusets kök monteras ett sprinklerhuvud kopplat till en fast monterad kol-syresläckare om minst 6 kg. Klubbhuset, dvs en gammal ladugård som anpassats för att inrymma bl a kök, serveringslokaler, omklädning, golfshop, utställning mm består av en tvåvåningsbyggnad i trä.

I punkten 2, som rör Kavaljers- Fröken- och Rosen-flygeln, har räddningsnämnden sagt att befintliga värmedetektorer i trapphus och korridorer skall bytas ut mot rökdetektorer. Detta pga att befintliga värmedetektorer ger ett alltför sent larm samt att väggar och tak i korridorer och utrymningsvägar i stor utsträckning saknar ytskikt av klass I och II anbringat på tändskyddande beklädnad. Flyglarna består av tvåvånings stenbyggnader där inre tak och väggar till stor del utgörs av mot brand oskyddat trä.

Punkterna 5, 6, 7, och 9 berör huvudbyggnaden, "herrgården", som är en utvändigt putsad byggnad med träbjälklag där, liksom i flyglarna tak och väggar till stor del utgörs av mot brand oskyddat trä. Byggnaden är utförd i sutteräng med fyra våningar mot sjön och tre våningar mot gården. I källarplanet inryms storkök och matsal. I bottenplanet finns bl a reception, gamla matsalen, serverings- och danslokal samt kontor. Plan två och tre innehåller hotellrum samt på plan tre viss del kontor.

I punkt 5 står att styrning av dörrar mellan storkök och matsal i källarplanet ändras så att dessa inte öppnar för rök samt att dörr mellan köksavdelning och utrymningsväg från matsal förses med fallkolv. Dörrarna mellan kök och matsal sitter i den gamla ytterväggen och den nya matsalen är en tillbyggnad i ett plan.

I Punkt 6 sägs att en utåtgående dörr för nödutrymning från gamla matsalen på bottenplanet skall anordnas med en fri bredd på minst 1,2 m tillsammans med en balkong och en trappa ner till markplanet, även denna med en fri bredd på 1,2 m. Vidare att nödutrymningsvägen skall förses med tillhörande skyltning med batterireserv.

Punkt 7 gäller trapphuset till plan 2 och till källaren samt korridorer och utrymningsvägar på bottenplanet där befintliga värmedetektorer skall bytas ut mot rökdetektorer.

Den sista punkten, nr 9, avser dörrpar i utrymningsväg från hotellkorridor plan 2 på östra gaveln som skall göras utåtgående och kunna öppnas med ett tryck nedåt utåt. Vidare skall fönster på receptionsplan, som befinner sig innanför stege på västra gaveln och innanför trappa på östra gaveln förses med glas i F 15.

Formella grunder

Räddningsverkets yttrande grundar sig på 41 § i räddningstjänstlagen. Av denna paragraf framgår att ägare eller innehavare av byggnader eller andra anläggningar i skälig omfattning skall hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olyckshändelse och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att begränsa skador till följd av brand.

I propositionen om räddningstjänstlag mm (prop 1985/86:170) står på sidan 84 bl a att skyldigheten enligt 41 § är utvidgad gentemot brandlagens 14 § till att förutom brandbekämpning avse även åtgärder för att bringa människor och egendom i säkerhet vid brand. Uttrycket innefattar även förberedelse av sådana åtgärder t.ex. utbildning och information av anställda.

Utrustning för släckning av brand och livräddning behövs främst i de fall en räddningsstyrka inte kan hinna anlända på mycket kort tid eller där brand kan utveckla sig snabbt och få svåra följder. I detta fall överstiger insatstiden tio minuter vilket är den längsta rekommenderade insatstiden till objekt som detta. Med utrustning för livräddning avses främst sådana anordningar som gör det möjligt för personer att ta sig ut ur byggnader, t.ex. stegar, trappor och nödbalkonger men kan också vara alarmeringsutrustning såsom automatiska larmanordningar mm.

På sidan 92 i samma proposition står att: "Innan myndigheten beslutar om föreläggande eller förbud måste den göra en avvägning av olika intressen så att de föreskrivna åtgärderna inte medför oskäligen kostnader eller svåra förluster för den som besluten riktar sig till."

I specialmotivering till prop. 1985/86:170 sid 61 framgår att räddningstjänstlagen innehåller dels flera nya bestämmelser i förhållande till de äldre bestämmelserna och dels att i många behålls de äldre bestämmelserna i sak efter endast redaktionella

Ändringar. För de sistnämnda gäller tidigare förarbeten, i den mån de inte kommenteras särskilt.

I proposition till 1962 års brandlag står bl a att intresset att bereda skydd mot skada genom brand skall komma i främsta rummet vid en avvägning av sådana åtgärder. Begränsade ekonomiska resurser får inte föranleda eftergifter i eljest gängse krav på brandsäkerhetsåtgärder.

Yttrande

Räddningsverket anser, mot bakgrund av vad som redovisats ovan, att föreläggandet i de överklagade punkterna (1, 2, 5, 6, 7, och 9) är väl motiverat och i överensstämmelse med bestämmelserna i 41 § räddningstjänstlagen.

Räddningsverket vill dock peka på att det kan finnas alternativa lösningar för att uppnå en från brandskydds synpunkt skälig säkerhetsnivå.

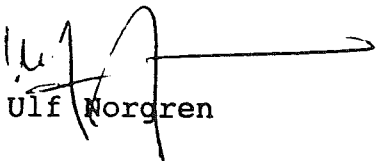
Vad gäller punkt 1 kan man tänka sig en lösning med handbrandsläckare, typ kolsyra, monterad i närheten av fritösgrytan men då krävs också utbildning av personalen att hantera släckutrustningen.

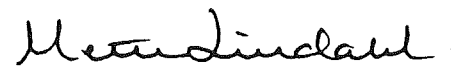
Rörande punkt 6 kan placeringen av den utgående dörren för nödutrymning fylla samma funktion även om den placeras i något av de andra sällskapsrummen innanför hallen, under förutsättning att gångavstånden inte överskrids.

Slutligen kan konstateras att det alltid medför svårigheter och kostnader att förändra en byggnad, som uppförts för mycket längesedan, till ny verksamhet och dagens säkerhetskrav. Även om hotellrörelse bedrivits under lång tid har inträffade bränder och erfarenheter från dessa gett en ny skälighetsnivå för brandsäkerheten. Så kan t.ex ifrågasättas om hotellrummen på översta våningsplanet (vinden) har tillräcklig utrymningssäkerhet. Invändigt saknas två av varandra oberoende utrymningssvägar. Utvändigt finns inte heller tillgång till fasta stegar samtidigt som räddningstjänstens stegar inte når vindrummens takfönster. Till detta kommer svårigheten att utrymma genom ett takfönster och att insatstiden inte bör överstiga tio minuter för att säker utrymning skall kunna ske. Enligt SRV's mening bör ytterligare åtgärder än vad som förelagts vidtas för att förbättra utrymningstryggheten från vindsvåningen.

För att ytterligare trygga utrymningen och hindra rökspridning mellan planen i huvudbyggnaden bör källarplanets kök och matsalar avskiljas med dörrar i lägst brandteknisk klass B 30(s), ev uppställda på magnet. Trappan mellan källare och bottenplan ligger i direkt anslutning till receptionshallen som skall fungera som utrymningsväg. Genom receptionshallen leder utrymningsvägar både från hotellplanen, gamla matsalen och de andra sällskapsrummen innanför hallen. Detta sammantaget gör att en rökfyllnad av receptionsplanet från den nattetid obevakade källarvåningen skulle kunna få förödande konsekvenser.

Befolkningsskyddsavdelningen
Enheten för förebyggande brand

Ulf Norgren

Mette Lindahl

LÄNSSTYRELSEN
JÖNKÖPINGS LÄN

Mette f.k. sen *u* *ley*

BESLUT

1 (2)

1991-06-05

727-1060-91

Jm 3

Klagande:

Brålanda Motell AB
Mölnadalsvägen 77
412 63 GÖTEBORG

Ombud:

Hooks Herrgård Hotell AB
560 13 HOOK

	<i>B 571-1107/91</i>	
	<i>111-00-12</i>	

Överklagande av räddningsnämndens i Vaggeryds kommun
beslut den 18 januari 1991 (delegationsbeslut) angående
brandsyneföreläggande

LÄNSSTYRELSENS AVGÖRANDE

Länsstyrelsen undanröjer det överklagade beslutet.

BAKGRUND M M

Sedan brandsyn företagits av byggnader på fastigheten Hok 2:161 i Vaggeryds kommun beslutade räddningsnämnden i Vaggeryds kommun den 18 januari 1991 (delegationsbeslut) att förelägga ägaren till byggnaderna på fastigheten i fråga att senast den 1 juli 1991 vidta vissa i ett brandsyneprotokoll angivna åtgärder. I beslutet har Brålanda Motell AB angivits som ägare till byggnaderna på fastigheten.

Brålanda Motell AB har överklagat beslutet vad avser punkterna 1, 2, 5, 6, 7 och 9 hos länsstyrelsen.

Räddningsnämnden har överlämnat överklagandet till länsstyrelsen.

Företrädare för länsstyrelsen, statens räddningsverk och räddningsnämnden har den 9 april 1991 besiktigat förhållandena på platsen. Statens räddningsverk har därefter avgivit yttrande i ärendet.

Enligt vad som framkommit av utredningen i ärendet är Hooks Herrgård AB ägare till den aktuella fastigheten och byggnaderna på densamma. Brålanda Motell AB har därvid uppgetts vara moderbolag och ägare till Hooks Herrgård AB (fastighetsbolag) och Hooks Herrgård Hotell AB (driftbolag).

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING

Enligt 56 § räddningstjänstlagen (1986:1102) får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden och förbud som behövs i enskilda fall för att denna lag eller

kansli G JUR BREV AC11060

Postadress
551 86 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 4

Telefon
036-15 70 00 vx

Telefax
036-12 15 58

Postgiro
3 51 76-7